

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МАРКЕТИНГ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Маркетинг» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Маркетинг». Всього опитано **20 респондентів**.

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Маркетинг» за критерієм **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** наведено на рисунку 1.

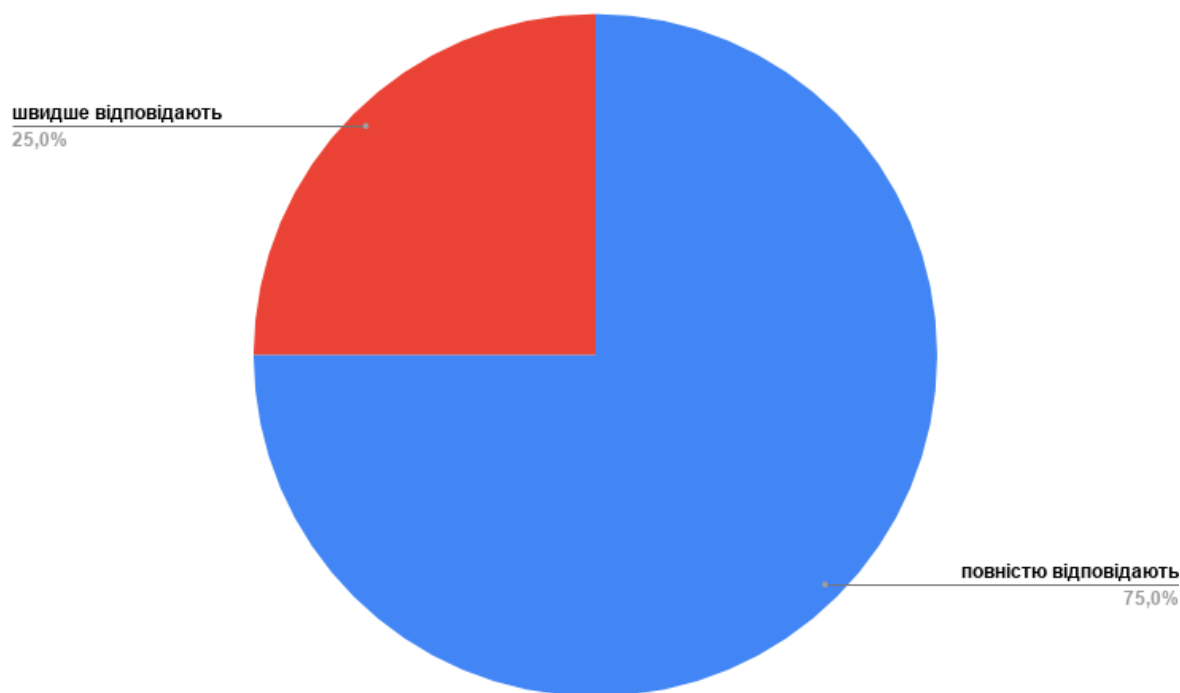

Рис. 1. Оцінювання **«Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу»** (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (*1- найбільш важлива*) представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Засвоєння основ базових знань з професії	2
Базові загальні знання	3
Здатність до аналізу і синтезу	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Дослідницькі навички і уміння	2
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	3
Елементарні комп'ютерні навички	4
Прийняття рішень	5
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінювання якостей та навичок випускників ОПП (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	5	5	25	30	35
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	16	37	47
Стратегічне мислення	5	0	25	30	40
Націленість на кінцевий результат	0	5	15	40	40
Здатність працювати в колективі, команді	0	0	20	35	45
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	5	5	15	30	45
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	5	25	20	50
Навички управління персоналом, колективом	5	0	25	40	30
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	5	10	35	50
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	15	25	60
Ведення ділової документації	5	5	25	40	25

Результати оцінювання показали **високий рівень** (5 балів) наступних якостей та навичок: «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» (60%), «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» (50%), «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» (50%), «рівень базових (професійних) знань і навичок» (47%). **Недостатній рівень** (1 і 2 бали) - «рівень загальнотеоретичної підготовки» (10%), «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці» (10%), «ведення ділової документації» (10%).

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Маркетинг» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Маркетинг» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	80
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	65
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	90
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	60
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	75
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	70
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	30
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	25

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів п'ять найбільш необхідних складових освітньої програми «Маркетинг» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (90%).
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (80%)
3. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (75%).
4. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (70%)
5. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (65%)

Тому, при оновленні освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо залучення роботодавців до розроблення та модернізації освітньої програми показані на рисунку 2.

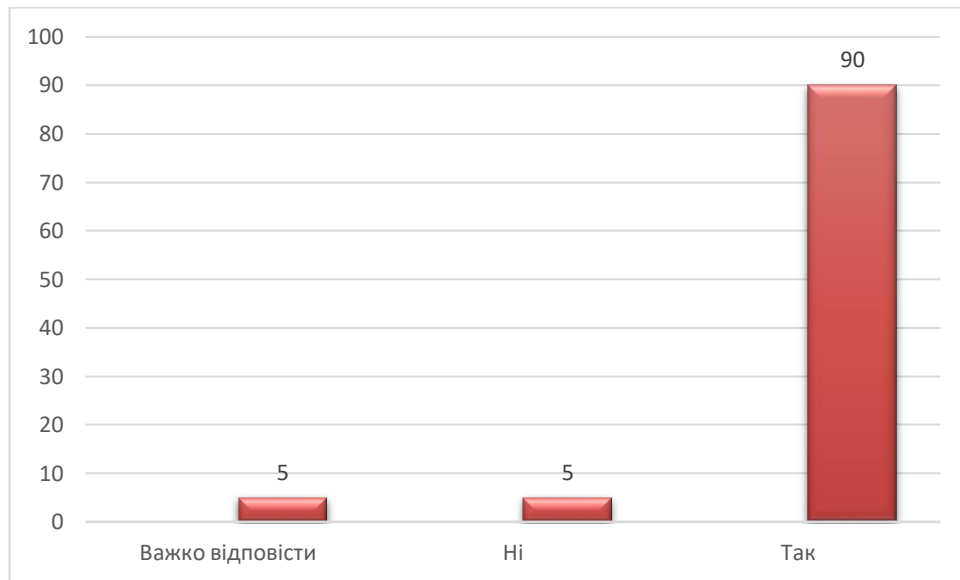

Рисунок 2 - Оцінювання «*Чи вважаєте Ви, що необхідно залучати роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм?*» (у відсотках)

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», дисципліни з аналізу підприємств та підприємницької діяльності, статистико-економічного спрямування.
- *необхідно вилучити з освітнього процесу* - дисципліни теоретичного спрямування.

Інших пропозиції викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми надійшли:

- наявність якісного програмного забезпечення для навчання.

Висновки

За результатами моніторингу визначено низку напрямів підвищення якості освітньої програми.

З метою підвищення рівня загальнотеоретичної підготовки викладачам дисциплін здійснювати періодичний контроль рівня теоретичних знань студентів протягом навчального семестру.

Для забезпечення здатності випускників ефективно представляти себе й результати своєї праці передбачити у робочих програмах дисциплін спрямування на формування компетенцій з самомаркетингу та самопрезентації, отримання студентами базових знань та навиків у сфері ведення ділової документації. Під час оновлення освітньої програми необхідно зупинитись більш детально на питаннях забезпечення спрямованості дисциплін на майбутню професію під час проходження ними ознайомчої практики після першого курсу навчання.

Передбачити оптимальне співвідношення теоретичної та практичної

частини.

Посилити роботу ОПП у напрямку активізації участі студентів у наукових та практичних заходах професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо), залучати студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах.

Для підвищення рівня обізнаності студентів із спрямуванням процесу навчання, перед початком вивчення дисциплін ознайомлювати студентів із метою, завданнями та очікуваними результатами вивчення дисциплін.

В ході розробки та оновлення освітніх програм брати до уваги рекомендації роботодавців, отримані шляхом опитування.

Здійснити опитування здобувачів освітньої програми щодо необхідності введення до освітнього процесу дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», дисциплін з аналізу підприємств та підприємницької діяльності, статистико-економічного спрямування.

Здійснити оцінку застосування викладачами в освітньому процесі програмного забезпечення та оцінити необхідність залучення додаткових програмних продуктів.

Декан ФЕБ, к.е.н., доцент

Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.